

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت
تقویم درسی نیمسال تحصیلی دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

عنوان درس : مدیریت خدمات پرستاری در بخش های بالینی		
تعداد واحد: ۱۰/۵ واحد (۵/۰ واحد نظری + ۵/۰ واحد عملی)		دانشکده: پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت
تعداد گروه هدف: ۹ نفر		مدت زمان ارائه درس : ۲ ساعت در هفته زمان ارائه درس: سه شنبه ۱۰-۱۲
رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف : دانشجویان ترم ۲ کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی		زمان شروع: ۱۴۰۳/۱۱/۱۶
مشخصات استاد مسؤول:		
نام خانوادگی	رتبه علمی	آدرس ایمیل
فریبا عسگری	دانشیار دکتری تخصصی	asgari_f2014@yahoo.com
مشخصات استاد/استادان همکار:		
نام خانوادگی	رتبه علمی	آدرس ایمیل
مرضیه شایسته فرد	استادیار دکتری تخصصی	marziyehshayestegfard@yahoo.com

معرفی و اهداف درس

مروری بر تاریخچه آموزش آکادمیک در دنیا نشان می دهد که در طی تاریخ، پدیده های مختلفی موجب تاثیر بر فرآیند آموزش و یادگیری و مسیر پیشرفت آن شده اند. نظامهای آموزشی بطور عام و نظامهای آموزش عالی بطور خاص بعنوان یکی از زیر ساختها و زیرنظامهای مهم موجود در هر جامعه، در مسیر تامین اهداف بقاء، رشد و توسعه ملتها در طول دوران های مختلف دستخوش تغییر و تحولاتی شده اند. چهار قالب کلی نیروها و عوامل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به گونه ای بر شکل گیری نظامها و ساختارهای آموزشی و نیز ادامه حیات آنها در ادوار مختلف تاثیر گذار بوده اند. با تحولات دنیای پیچیده امروز، روشهای آموزشی با سرعت شگرفی دستخوش تغییرات شده اند بطوریکه مدتهاست گذر از یادگیری مبتنی بر معلم و سخنرانی که امروزه بطور غالب مورد استفاده قرار گرفته است و ایجاد فرهنگ یادگیری فعال و فراگیر محور بعنوان یکی از اهداف مهم آموزش نوین در بسیاری از منابع معتبر آموزشی توصیه اکید میشود. این رسالت مهم که آموزش باید مبتنی بر نیاز جامعه و بر مبنای توسعه ملتها برنامه ریزی و اجرا گردد بر کسی پوشیده نیست.

در درس مدیریت خدمات پرستاری در بخش های بالینی به سبب ضرورت و لزوم آشنایی و شناخت پرستاران نسبت به مبانی و اصول مختلف مدیریت در سطوح مدیریت پرستاری از پایین ترین سطح کاری تا بالاترین آنها لازم است دانشجویان در این زمینه آگاهی لازم را کسب نمایند. از آنجایی که تمامی مراکز آموزشی و درمانی نسبت به حفظ سلامت و جان انسانها وظیفه سنگینی برعهده دارند و از آنجایی که برقراری این ایمنی و سلامت بر عهده پزشکان و پرستاران و سایر کادر درمانی است نیاز به آموزش مدیریت پرستاری برای سازماندهی و کنترل کارکنان و رسیدگی به امور بخشها از ضروریات بخشهای درمانی و بیمارستانها است.

هدف کلی درس

کسب توانمندی لازم درخصوص دانش و مهارت رهبری و مدیریت پرستاری به منظور اداره موثر و همه جانبه مراقبت های پرستاری، الگوهای نظارت بالینی و مدیریت منابع انسانی و آمادگی ایفای نقش های مدیریتی مختلف در پرستاری

اهداف جزئی

در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود:

۱. مبانی مدیریت خدمات پرستاری را شرح دهند.
۲. اصول مدیریت (برنامه ریزی ، سازماندهی ، هدایت و رهبری ، نظارت و کنترل و...) را توضیح دهند.
۳. روانشناسی در مدیریت و سازمان (تغییر ، ارتباط ، انگیزش ، تفکر خلاق و...) را شرح دهند.
۴. بودجه نویسی و اقتصاد در مدیریت پرستاری را توضیح دهند.
۵. کاربرد علم آمار و انفورماتیک در مدیریت پرستاری را توضیح دهند.
۶. آشنایی با سازمان های ملی و بین المللی پرستاری را شرح دهند. **ارائه دانشجویان**
۷. قانون و اخلاق در مدیریت پرستاری را شرح دهند.
۸. تامین نیروی انسانی (تقسیم کار ، شرح وظایف و...) را توضیح دهند. **ارائه دانشجویان**
۹. جذب و نگهداری ، ارتقاء ، بهسازی و توسعه نیروی انسانی را شرح دهند. **ارائه دانشجویان**
۱۰. استانداردها و حسابرسی در پرستاری را شرح دهند.
۱۱. آموزش ضمن خدمت و بازآموزی ها را شرح دهند. **ارائه دانشجویان**
۱۲. تصمیم گیری و مشکل گشایی را توضیح دهند.
۱۳. قدرت و تفویض اختیار را توضیح می دهد.
۱۴. ارزشیابی عملکرد کارکنان را شرح دهند.
۱۵. الگوهای نظارت بالینی را شرح دهند.
۱۶. مدیریت استراتژیک ، مشارکتی ، مدیریت زمان ، مدیریت جامع کیفیت (T.Q.M) را شرح دهند.
۱۷. مدیریت در بحران و بلایای طبیعی را شرح دهند. **ارائه دانشجویان**
۱۸. مدیریت و طراحی سیستم اطلاعاتی (M.I.S) را شرح دهند.

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس مدیریت خدمات پرستاری در بخش های بالینی نیمسال دوم ۰۴-۰۳

ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش های آموزش	امکانات مورد نیاز	مرصه آموزش
۱	۰۳/۱۱/۱۶	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	- آشنایی با درس (اهداف-نحوه ارزشیابی-منابع) - مبانی مدیریت خدمات پرستاری - اصول مدیریت (برنامه ریزی ، سازماندهی ، هدایت و رهبری ، نظارت و کنترل و...)	دکتر عسگری	سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	دانشکده پرستاری مامایی رشت
۲	۰۳/۱۱/۲۳	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	روانشناسی در مدیریت و سازمان (تغییر ، ارتباط ، انگیزش ، تفکر خلاق و...)	دکتر عسگری	سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"
۳	۰۳/۱۱/۳۰	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	- اصول تصمیم گیری و مشکل گشایی - قدرت و تفویض اختیار - استانداردها و حسابرسی در پرستاری	دکتر عسگری	سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور اینترنت	"
۴	۰۳/۱۲/۰۱	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	- فرایند برنامه ریزی - مدیریت استراتژیک - مدیریت مشارکتی - مدیریت زمان - مدیریت جامع کیفیت (T.Q.M) - مدیریت و طراحی سیستم اطلاعاتی (M.I.S)	دکتر شایسته فرد	سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"
۵	۰۳/۱۲/۰۸	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	- روش های ارزشیابی عملکرد کارکنان ، الگوهای نظارت بالینی - بودجه نویسی و اقتصاد در مدیریت پرستاری - کاربرد علم آمار و انفورماتیک در مدیریت پرستاری - قانون و اخلاق در مدیریت پرستاری	دکتر شایسته فرد	سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	لپ تاپ- اینترنت	"
..	با هماهنگی	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	- آموزش ضمن خدمت و بازآموزی - آشنایی با سازمان های ملی و بین المللی پرستاری - مدیریت در بحران و بلایای طبیعی	ارائه دانشجویان	کارگاهی	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"

				• روش های تامین نیروی انسانی (تقسیم کار ، شرح وظایف و...) • جذب و نگهداری ، ارتقاء ، بهسازی و توسعه نیروی توسعه نیروی انسانی			
--	--	--	--	---	--	--	--

○ انواع روشهای تدریس را در کلاس درس بکار بندد:

- سخنرانی برنامه ریزی شده
- کلاس وارونه
- پرسش و پاسخ
- آموزش در گروه های کوچک (SGT)
- روشهای مختلف آموزش گروهی

○ منابع اصلی درس:

- ۱- دهقان نیری ، ناهید. صالحی ، تهمینه. اصول مدیریت پرستاری. انتشارات بشری. تهران: ۱۳۹۴
- ۲- رحیمی مدیسه محمد، ایازی زهرا، رحیمی مدیسه سجاد، اصول مدیریت خدمات پرستاری و مامایی ؛ تهران ، انتشارات جامعه نگر ، ۱۳۹۵
2. Gillies D.A. *Nursing Management ,A system approach* .WB Saunders Co;(Last edition)
3. Kelly P. *Nursing Leadership & Management* .Thomson DDelmar Learning;(Last edition)
4. Swansburg C.R. Swansburg J.R. *Introductory Management and Leadership for Nurses*. Jones and Bartlett Publisher. ;(Last edition)

○ نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

■ (ب) پایان دوره

■ (الف) در طول ترم

نمره	موارد ارزشیابی
۱	حضور در کلاس
۱	شرکت فعال در بحثهای کلاسی
۲	ارائه پروژه*
۱۰	آزمون پایان ترم
۱۴	جمع

* عنوان های پروژه در تقویم کلاسی مطرح شده است.

○ مقررات و انتظارات از دانشجویان:

هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ حضور منظم در کلاس های درس
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی و آمادگی در کلاس
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده در تاریخ های مقرر
- ✓ شرکت در آزمون پایان ترم

شرح واحد عملی:

- این واحد عملی با حضور دانشجویان در دفتر پرستاری بیمارستان منتخب، طی ۴ شیفت صبح با همراهی و مشارکت در راند سوپروایزر بالینی، کنترل عفونت و آموزشی صورت می پذیرد.

وظایف دانشجو:

- آشنایی با کمیته های بیمارستانی مرتبط با بهبود کیفیت و نحوه فعالیت با نظارت سوپروایزر بالینی و..
- آشنایی با شرح وظایف و نقش های مدیران پرستاری در راستای بهبود کیفیت بیمارستانی
- مشارکت در پایش شاخص های بهبود کیفیت توسط مدیران پرستاری و ارائه گزارش موارد نقص
- ارائه پروژه های انتخابی :
 - ✓ هر ۱ نفر از دانشجویان موظف است:
 - ✓ یک عنوان از زیر حیطه های مراقبتی - درمانی در زمینه فرایند بهبود کیفیت را انتخاب و بررسی کند.
 - ✓ یکی از خط مشی های موجود در حیطه مراقبت و درمان را تشریح و بر اساس چک لیست اعتباربخشی به بررسی و تجزیه و تحلیل مستندات بپردازد.
 - ✓ در زمینه یکی از شاخص های کیفیت بررسی شده در دفتر بهبود کیفیت گزارشی ارائه نماید.
- دانشجویان موظف هستند حداکثر تا ۱ ماه بعد از اتمام واحد عملی، پروژه خود را تکمیل و به استاد مربوطه تحویل دهند.

عناوین پروژه:

• بررسی ساختار و فرایندهای بهبود کیفیت بیمارستانی

- ✓ فرایندهای ؛ پذیرش / ترخیص / ارائه خدمت به بیماران سرپایی / ارائه خدمت به بیمار اورژانس و ترومایی / ارائه خدمات تشخیصی / ارائه خدمت به بیماران جراحی / ارائه خدمت به بیماران حاد / اعزام بیماران

• **تشریح خط مشی ها و رویه های دفتر بهبود کیفیت بیمارستانی در حیطه مراقبتی**

• **خط مشی های بیمارستان در حیطه مراقبت و درمان:**

✓ دستورات مراقبتی و درمانی تلفنی در موارد ضروری / شناسایی به موقع و نحوه رسیدگی به بیماران بدحال و اورژانسی / نحوه و اندیکاسیون ترخیص و پذیرش بیماران درواحد های ویژه / مراقبت فیزیولوژیک و مانیتورینگ مداوم بیماران حاد / رعایت الزامات بیماران در اقدامات تهاجمی

• **دستورالعمل های بیمارستان در حیطه مراقبت و درمان:**

✓ جابجایی درون بخشی و بین بخشی بیماران / نحوه انتقال موقت به خارج از بیمارستان / آموزش خود مراقبتی به بیماران / آمادگی قبل و مراقبت مستمر بعد از عمل جراحی / آمادگی قبل و مراقبت مستمر بعد از انواع آسکوپیی / احیاء قلبی - ریوی / مراقبت ایمن به بیماران در زمینه بهداشت دست، تزریق خون و فراورده های خونی، اقدامات تهاجمی، مهار شیمیایی و فیزیکی، دریافت نتایج بحرانی بررسی های پاراکلینیکی، بیماران پرخطر (خطر سقوط، زخم بستر، پلی فارماسی)، انواع داروها، تلفیق دارویی

• **تهیه گزارشی از شاخص های کیفیت بررسی شده در دفتر های بهبود کیفیت بیمارستانی:**

• **شاخص های بهبود کیفیت مراقبتی در زمینه:**

✓ پذیرش / ترخیص / ارائه خدمت به بیماران سرپایی / ارائه خدمت به بیمار اورژانس و ترومایی / ارائه خدمات تشخیصی / ارائه خدمت به بیماران جراحی / ارائه خدمت به بیماران حاد / اعزام بیماران

۵- نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی واحد عملی :

نمره	موارد
۶	ارائه پروژه
۶	جمع

موفق باشید.